

Carl (Karel) Friedrich Neijssel wordt geboren in Amsterdam op 9 maart 1917. Hij was de zoon van Gerrit Coenraad Frans Neijssel en Anna Gesina Reina Schmidt. Zijn ouders scheidden toen hij 5 was. Zijn vader voer op de grote vaart. Moeder kwam uit een beter milieu, die kant van de familie was de 'rijke tak'. Zo'n twee jaar later, in 1923, hertrouwde moeder met de toen 35-jarige Dirk de Ruiters, die Karel altijd als zijn vader heeft gezien.

Karel werd lid van Scouting. Rond zijn dertiende verdween de stiefvader plots en begon het gezin armoede te lijden. Karel moest daarom van Scouting af en stoppen met de ULO. Hij kwam terecht in allerlei baantjes.

Karel kwam terecht bij de Communistische Jeugdbond. Op z'n vijftiende bezocht hij de marxistische jeugdschool en op z'n zestiende (in 1933 dus) werd hij al betrokken bij het immigratiewerk, de illegale hulp aan Duitse vluchtelingen.

In januari '37 kwam Karel onder de wapenen, als motorordonnans bij de LUWA (lucht doelartillerie). In juni '37 was hij weer 'vrij'. Waarschijnlijk was hij het halfjaar daarna werkloos. Na zijn dienstdienst verbleef Karel van december '37 tot februari '39 in Spanje aan het front. De omstandigheden aan het front waren zwaar, Karel vertelt over zichzelf dat hij echter al tamelijk gehard was (Scouting en militaire dienst), in tegenstelling tot veel Hollanders die voordien geen enkele ervaring opgedaan hadden met slapen in de openlucht bijvoorbeeld. Ongeschonden kwam hij het Spaanse avontuur niet door, hij is gewond geraakt aan een enkel onder andere. Hij werd geïnterneerd in Frankrijk, in Argelès-sur-Mer. Dankzij handelsconsul De Wit echter kwamen ze vrij en gingen ze per trein naar Amsterdam.

Na de mobilisatie van Nederland kwam Karel terug onder de wapenen, weer bij de Luwa, als ordonnans. Zoals zoveel voormalige interbrigadisten kwam Karel na mei '40 in het verzet terecht. Hij speelde daarin geen vooraanstaande rol, verleende hand- en spandiensten waar nodig. Als Karel de Heer had hij deel aan het werk van De Waarheid. Oud-Spanjestrijders waren nuttig voor de partij, ze hadden militaire vaardigheden verworven en door alle ervaringen waren ze niet naïef. Na 1941 was hij volledig bezig in de illegaliteit, als lid van de Militaire Groepen (Volksmilitie) van De Waarheid. Hij was al zijdelings betrokken geweest bij de Februaristaking van 1941, pamfletten uitdelen en trams beletten uit te rijden. Bennie Brill kende hij in die tijd. Ook hielp hij mee aan het laten ontsnappen van joden uit transporttreinen. En vanaf 1942 deed hij ook soms dienst als beveiliging bij overvallen van het verzet. Zo ook bij de aanslagen in het Laakkwartier te Den Haag en op een spoorbrug te Rotterdam, onder Raad van Verzet-commandant Dormits. Eind oktober van datzelfde jaar werden hij en Krijn Breur opgepakt, nadat het fout was gelopen met Sal Dormits. Via het Huis van Bewaring aan de Weteringschans, Amsterdam, de gevangenis van Scheveningen, weer Weteringschans kwam hij op 4 februari 1943 terecht in kamp Amersfoort (kampnummer 3099). Daar bleef hij tot 4 maart 1943 en ging toen als gijzelaar naar Kamp Vught. In juli

1943 werden vier gijzelaars, onder wie Neijssel, vrijgelaten. De reden hiervoor wordt nergens duidelijk.

Hij hield zich een tijdje afzijdig maar begin 1944 zette hij zijn werk voor de Raad van Verzet voort: kranten verspreiden en nieuwsbulletins aanplakken. Dat laatste eerst 's nachts, vanaf begin 1945 overdag op drukke plaatsen, in ploegen van zo'n vier à vijf gewapende mannen, wat veiliger bleek te zijn dan het 's nachts plakken.

Karel ontving na de oorlog het Verzetsherdenkingskruis. Hij overleed op 27 september 1996 in Amsterdam.

Meer informatie

[NEIJSEL, Karel | Nederlandse vrijwilligers in de Spaanse Burgeroorlog \(spanjestridders.nl\)](#)

[Verzetsherdenkingskruis \(geni.com\)](#)

[Naaijens / Ozinga - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Verzetsherdenkingskruis : L t/m N \(geni.com\)](#)

[Karl Friedrich Neijssel \(1917 - 1996\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Indexen \(archieff.amsterdam\)](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.